

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esî Marti-â, Joi-a, Sambet'a si Dominec'a, demaneti'a.

Pretulu de Prenumeratiune :
Pre trei lune . . . 4 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu intregu . . . 15 fl.

Pentru Romani'a:
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2
de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. tups'a tim-
brale pentru fiesce care publicati-
une separatu. In Loculu deschisu
20 cr. de linia
Unu esemplariu costâ 10 cr.

Continenti'a Redactorului:
si
Ancelari'a Redactiunii:
e in
Stat'a Morariloru Nr. 13.
Nule nefrancate nu se voru
decâtu numai de la corespun-
regulari si „Federatiunii“
sili tramisi si nepublicati se
voru arde.

Pest'a, 24 opt. 1868.

Ungurii nu mai ambla cu atât'a diplomatia, ci spunu verde „că da, in anii trecuti ei au promi- multe celorlalte natiuni d'in Ungari'a, pentru că nci s'ar' fi aliatu cu ori care poporu de pre pa- tu numai sê scape de jugulu nemtiescu; inse am, dupa ce prin perseveranti'a loru si-au recasti- drepturile, dora n'au mancatu cep'a ciorei sê-si parta tier'a, că-ci prea putienu li pasa daca cele-l natiuni sunt multicimite séu ba.“ Asiè ni-o spune a opositiunale moderata unguresca „Hon“ in nrulu de asta-di. Si noi, cari inca am amentitu mai ese ori de *promissiu*ne ungurilor ne simtîmu in- orati a dà aci deslucirea, că daca d'in par- Romaniloru s'au facutu provocare la pro- ssiunile ungurilor, acést'a nu s'a facutu ca candu Romanii ar' fi asteptatu candu-va ce-va la *grati'a* unguresca, ca si candu Romanii si-ar' considerà drepturile loru aternatorie de la *promis- sionea* unguresca, ci s'a facutu si se face provocare la *promissiu*ne ungurilor, numai ca la unu oblega- mentu solenu alu loru: „că ei, ungurii, nu voru fi tu cei d'in trecutu, nu voru mai fi asûpritorii celor- alte natiuni, ci suscependu principiele de dreptate, galitate si fratietate, le voru traduce in *fapta*, re- anoscundu si drepturile celoralte natiuni“, séu a alte cuvinte: „că ei de ci incolo voru fi *omeni* de omenia.“ Astufeliu avendu a se intielege *provocarea* nostra la *promissiu*ne unguresci „Hon“ are sê creda, că acum, dupa ce ungurii ni-au datu *testule* dovedi că in câtu avemu sê ne incredemu in *omeni'a* loru, câtu pretiu are cuventulu loru, — noi am gatato, drepturile natiunei romane si a le celor- alte natiuni s'au cufundatu pentru totdeun'a in *veanulu* drepturiloru ungurilor! Sciut'amu noi *graa* bine, că unguri n'au promisiu cu intentiunea de *si* tienè cuventulu, că-ci asemene lucru nu este in- *stirca* toturoru omeniloru, cu atât'a mai putienu a *unui* poporu strabatutu pana la osu de spiretulu su- *rematisare*i, de lacomi'a predominirei; si de ace'a „Hon“ nu ni spune neci o nouitate. Face inse bine a celu putienu nu ascunde pisic'a in sacu, si asiè *simu* de ce sê ne tienemu. Intr'ace'a fia-i repetîtu si ni „Hon“ că frasele predilecte ungurilor: „că ce- *lelalte* natiunii voiescu impartîrea tieriei, voiescu statu in statu s. a.“ nu voru schimbà in seculi neci o *arta* d'in neprescriptibilele drepturi ale acestoru *natiunii* batjocurite de Unguri. N'ascepta nimene *de* la „Hon“ ca sê-si imparta tier'a cu celelalte *natiunii*, că-ci ea este impartîta in câtu o posedu tote *natiunile*, in câtu ungurulu n'are mai multu dreptu *de* a o numi patri'a sa si de a-si arogà mai multe dre- *pturi* in acést'a patria decâtu romanulu, serbulu s. c. *si* n'are ungurulu mai multu dreptu, pentru că n'au *mentienut*'o si n'o sustiene numai elu, ci o au sustie- *ntu* si o sustienu tote natiunile si neci unu omu cu *ninte* nu pote sustienè, că intr'o tiera poliglote unei *natiunii* se cuvinu tote drepturile, éra celorlalte nu- *mai* sacrificiele. In câtu nu-i pasa lui „Hon“ daca *mnt* multicimite celelalte natiuni d'in acést'a patria *umune*, fia-i observatu numai atât'a, că pre langa *asemene* credintia si pre langa o procedere conforme *acestei* credintie, anevoe potemu crede, că domnirii *unguresci* i va mai cantâ cuculu. —

Fiindu de ajunsu si intielesulu *espressiu*niloru citate d'in „Hon“ pentru ca fia care sê scia ce are sê *tiena* si despre simtiulu de dreptate alu un- *guriloru* dîsi liberali, — sê trecemu la foi'a gu- *vernamentale* „Pesti Napló“, sê vedemu cum mai cu- *geta* acést'a, că va ferici (!) Ungari'a. In nrulu de eri *numit'a* foia *guvernamentale unguresca*, vorbindu des- *pre* not'a ministrului de esterne alu Romaniei,

adresata Portei, tramite guvernului d'in Bucu- rescu, dreptu *espressiune* a simtiemintelorungu- rescu de „buna vecinetate“, urmatoriele cuvinte *diplomatice* unguresci: „*Acestu documentu merita* *atentiune* deosebita, pentru ca se pote considerà *ca modelulu* increderei de sine, a *mintiunei* si a *obrasniciei*.“ Marturisimu nepotinti'a nostra de a dà *in momintele* aceste-a ungurilor inganfati de la „P. Napló“ *respunsulu* *cuventu* la cuvintele de susu, si d'in partea nostra ne multicimim de asta data a con- *stata*, că acestu limbagiu insolinte alu ungurilor de la *potere* au revoltatu si simtiulu fratiloru loru de unu *sange*, provocandu urmatoriele cuvinte d'in partea *foiei* unguresci „Magyar Ujság:“ „Care este lucrulu *pentru* care se lupta guvernulu d'in Bucurescu? Ne- *dependinti'a* natiunale. Eliberare deplina de sub turcu *si* influinti'a straina *Diplomatii* de la „Pesti Napló“ se *furia* atâtu de tare, pentru acést'a staruintia natiu- *nale*, in câtu erumpu in *espressiuni* de cele mai tri- *viali*, séu nu este acést'a *desfrênulu* furiei? este dora *unu* lucru precugetatu? Intr'adeveru, *daca* cetimu *foiele* d'in Vien'a inspirate de Beust, cari incerca *tote* pentru ca sê strecure in unguri ura contra ro- *maniloru*, ni vine a crede, că si *energi'a* lui Pesti *Napló* deriva de acolo, că-ci nu voiesce sê remana *departe* de colegii sêi. D'in parte-ne trebue sê protes- *tâmu* *contr'a* presupunerei, că dora „Pesti Napló“ ar' *dâspressiune* simtiemintelorunatiunei unguresci, can- *du* flecaresce intr'unu modu atâtu de *provocatoriu* *contr'a* guvernului unei tiera straine. *Natiunea* va fi *gat'a* totdeun'a a-si desvoltà virtutea si *energi'a* pen- *tru* respingerea *tendintiloru* veciniloru cari dora i- *ar'* amenintià *interesele*; dara candu ins'a-si se bate *dupa* *asecurarea* si desvoltarea *nedependintiei* sale *natiunali*, nu va incepe *inimicitie* *contr'a* veciniloru *sêi*, numai d'in *causa*, că si *acesti-a* se lupta pentru *asemenea* scopu.“

Austri'a, Ungari'a si Romani'a.

Seriosetatea *situatiunei* devine d'in dî in dî totu *mai* *pregnanta*. Chiaru candu baronulu Beust aru fi *intrelasatu* a tienè in *comisiunea* *senatului* *imperialu* *acea* *cuventare*, care a facutu atât'a *sensatiune* in *tiera* si in *strainetate*, totu-si nici unu *austriacu* nu *s'aru* rapl de *ilusiuni* *frivole* despre *viitoriu*. Noi *scimu* cu *totii*, că ne *amenintia* *teutatiuni* grele, că *conflictele*, cari *amenintia* *pacea* *Europei*, ne *impin- gu* si pe noi in *joculu* loru, si ne voru dà *sabi'a* in *mana*, pote *fâra* voi'a nostra.

Ori-sî-cum pentru noi nu pote fi *indiferente* *tienut'a* *Romaniei* *fatia* cu noi, nu potemu privi cu *in- diferinti'a* cum acést'a tiera in *vecinetatea* *fruntarie- loru* nostre *celoru* mai *insemnate* e *impinsa* intr'una *pusetiune*, care *immultiesce* in *mesura* *mare* *peric- lele* la cari si asiè *trebue* sê ne *asceptâmu*.

De nu ni-aru stà spre *dispusetiune* alte *informa- tiuni*, de câtu cele d'in *foiele* *pestane*, — de amu fi *avisati*, a *considerà* ca *adeveru* *puru* *fleacurile* *platite* *ale* *gansceloru* d'in *biuroulu* de *presa* alu *Pestei*, *atunci*, *firesce*, nu ni-aru *remanè* alt'a, de câtu a *vedè* in *Romani'a* *pre* celu mai *esacerbatu* *inimicu* alu *Au- striei*, si aru *trebul* sê *tremurâmu* de *spaima* in *fat'i'a* *faptului*, că *avemu* in *midiloculu* nostru atâtu *milione* de *romani*.

Dar' lauda *domnului*, *trebele* nu stau *astu-feliu*, *pre* cum ni le *areta* cei d'in *Pest'a*.

Corifeii *magiari*, cari *oprimu* *elementulu* *roma- nu* in *Ungari'a*, cari *pre* *ruinele* *Austriei* *vreu* sê *in- fintieze* una *Ungaria-Mare*, care e *destinata* a *usur- pà* *egemoni'a* *preste* *tote* *poporele* *Dunarei* *inferiore*, *firesce* că *intempina* in *Bucurescu* cea mai *resoluta* *antipathia*. Dar' cine sê se *mire* de *asià* *ceva*. Langa una *Ungaria-Mare* nu se *afia* *spatiu* pentru *viito- riulu* *Romaniei*, acést'a au *preveditu-o* totu-de-un'a *politicii* *romani*, si pentru *aceea* *ide'a* *statului* *austria- cu*, care *principalmente* nu *opumna* *desvoltarea* *Ro- maniei*, a *aflatu* totu-de-un'a *simpathia* la *romani*; *pentru* *aceea* *conducatorii* *romani* n'au *fraternisatu* *nici* la un'a d'in *intreprinderile* loru cu *acei* *colpor-*

tatori *revolutiunari* *magiari*, cari *diregu* acum in *Pe- st'a* *agitatiunile* *contr'a* *Romaniei*.

„Pesti Napló“, organulu *contelui* *Andrássy*, a- *firma*, că *proieptulu* *confederatiunei* *dunarene* s'aru *fi* *refusatu* *unanimu* d'in *partea* *magiariloru*. Noi *suntemu* in *pusetiunea* de a *dechiarà*, că *acést'a* e o *mintiuna*. Noi *suntemu* in *pusetiunea* de a *dechiarà*, că *generalulu* *Klapka* *venise* in *lun'a* lui *martiu* 1859 la *Iasi*, spre a *presintà* *proieptulu* de *cinci* *punte* *alu* *confederatiunei* *dunarene*, in *numele* *mandan- tiloru* sêi d'in *Parisu* si *Turinu* si in *numele* *condu- catoriloru* *emigratiunei* *magiare*, *intre* cari se *afia* si *contele* *Iuliu* *Andrássy*, totu-odata *Klapka* *aveà* sê *cera*, ca *trupele* *romane* sê *treca* *preste* *Carpati* si sê *invasiuneze* in *Transilvani'a*, spre a *prochiamà* *inda- ta* *sufragiulu* *universalu*, si a *pune* in *lucrare* *vota- rea* *pentru* *numitulu* *proieptu*. Noi *suntemu* in *puse- tiunea* de a *dechiarà*, că *generalulu* *Türr* a *venitu* in *anulu* 1866 la *Bucurescu*, totu spre *acelu* *scopu*, si cu *scirea* lui *Klapka*.

Mai *departe* *suntemu* in *pusetiunea* de a *dechia- rà*, că *numitii* *conducatori* ai *emigratiunei* *magiare* *venau* *inca* *pre* *tempulu* *resboiului* d'in *Crimea*, in *anulu* 1853, *dupa* *aliantia* *politiciloru* *romani* d'in *partid'a* *Roseti-Bratianu*, — ce se *afia* *pre* *atunci* in *esiliu*, — ca *prin* *intreventiunea* lui *Mazzini* sê *facea* un'a *conventiune*, a *carii* *scopu* sê *fia* *éa-si* *confede- ratiunea* *dunarena*, despre care „Pesti Napló“ *sus- tiene* nu mai *putienu* *resolutu*, de câtu *neadeveratu*, *tocmai* *asià* *fâra* *reserva* ca *fâra* *rusfne*, că *magiarii* *l'aru* *fi* *refusatu* totu *de-un'a* si *unanimu*.

Aceste-a *sunt* *fapte*, a *caror'a* *martori* *traiescu* *inca*, si cari nu se *potu* *negà* *numai* *éca* *asià*, de si *concedemu*, că *acum* *sunt* *forte* *necomode* *domniloru* *magiari*. Aceste-a *sunt* *fapte*, cari *areta*, că *magiarii* *faceau* *neintreruptu* *incercâri*, spre a *ingagià* *pre* *ro- mani* *pentru* *politic'a* loru *anti-austriaca* si de *inalta* *tradare*; aceste *fapte* *areta*, că *magiarii* au *contienu- tu* *incercâri* loru mai *doue-dieci* de *ani*, si că au *fostu* totu-de-un'a *respinsi*.

Memorandulu *presintatu* *domnitoriului* *Cusa* *inca* *dovedesce* acést'a *destulu* de *chiaru*, si — spre *abundantia* — *porta* *suscrierea* *acelui* *generalu* *Klapka*, care *acum* in *Pest'a* *comandezu* *agitatiunile* *contr'a* *Romaniei*.

Barbatii de *statu* ai *Austriei* nu *crutie* *ostenel'a*, de a *ceți* cu *atentiune* *acestu* *actu* *memorabilu*, care in *totu* *casulu* *formeza* unu *suplementu* *interesantu* *pentru* *istori'a* *contemporana* si *pentru* *apretiarea* *patriotismului* *magiaru*. Noi *suntemu* *convinsi*, că *voru* *eschiamà*: *hungarica* *fides*, *nulla* *fides*! D'in *memo- randulu* *acestu-a* *respira* in *contr'a* *Austriei* o *ura* atâtu de *inveninata*, atâtu de *neimpacabila*, in câtu *te* *infiori* de *tradarea* *infama* si *rescunatoria*, ce *tî-se* *infatîsieza*. Apoi *omenii*, cari au *compusu* si *susem- natu* *actulu* *acestu-a*, cari *prin* *acést'a* s'au *iferatu* *pentru* *totu-de-un'a* in *ochii* *fia-carui* *austriacu*, mai au *asta-di* *inca* *curagiulu*, de a se *virî* *inainte*, si a *prescrie* *monarciei* *calea*, care *duce* la *mantuirea* ei! Ce *ceru* *conducatorii* *magiari* de la *principele* *Cusa*? Nimicu alt'a, de câtu sê *dèe* *romaniloru* *austriaci* *suatulu*, ca *impreuna* cu *magiarii* sê *stèe* *frunte* cu *Austri'a*. *Pre* *tempulu* *acelu-a* *guvernà* in *Bucurescu* totu *acea* *partida*, care *dirige* *asta-di* *destinele* *ac- estui* *principatu*, *partid'a* *Roseti-Bratianu*. *Principele* *Cusa* *dede* *memorandulu* *ministriloru* sêi *spre* *resol- vire* si *acesti-a* *lu-pusera* *ad* *acta*. *Barbatii*, cari au *scosu* la *publicitate* *acestu* *actu* *perfidu*, si cari *prin* *acést'a* au *stinsu* *lumin'a* *creditului* *generalului* *Klapka* *pre* la *barbatii* de *statu* ai *Austriei*, *posedu* in *map'a* loru mai *multe* *descoperiri* de *acestea*, si se *pare*, că nu mai au *voia*, de a *esità* cu *publicarea* loru. Sê *scia* *cei* d'in *Vien'a*, că *ur'a*, ce se *predica* in *Pest'a* *contr'a* *Romaniei*, si-are *caus'a* sa *numai* *intr'* *aceea*, că *cei* d'in *Bucurescu* n'au *voitu* a se *dimitè*, spre a *face* d'in *compatriotii* loru *austriaci* *tradatori* *contr'a* *Austriei*, si n'au *voitu* a *momî* *pre* *romanii* d'in *Austri'a* in *castrele* *partidei* *magiare* *insurec- tiunale*.

E *adeveratu*, că *concetatiunii* nostri *romani* nu *sunt* *surdi* *pentru* *vocea* *compatriotiloru* loru de d'in- *colo* de *Carpati*. Dar *nici* *odata* nu s'au *clatinatu*, *nici* *pre* unu *momentu*, in *loialitatea* loru *câtra* *im- peratu* si *imperiu*. *Pre* *campuri* *numerose* de *lupta* si- *au* *versatu* *sangele*, si *cele* *mai* *frumose* *pagine* *ale*

istoriei Austriei însemna glori'a eroismului și patriotismului concetățianilor noștri romani. Așa au rămas neșchimbati până în ziua de astăzi, rezistându-și totuși tentativelor și dându-le peptu cu vitregimea împregiurătorilor. În această ținută patriotică și adevărată austriacă au fost totuși de un'ă încurajați de cei d'în București, și de-a astăzi organele regimului magiaru fantasează de emisari romani, cari calatoreșcu prin Transilvania, voru fi emisari de aceia, despre cari se plange memorandumul prezentat principelui Cusa, că facu propagandă pentru Austria și contr'a planurilor magiare de rescolă. „Osten.“

Dieta Ungariei.

Siedint'ă d'în 4 noemvrie a casei reprezentantilor.

Presedinte: Szentiványi; notariu: Mihályi.

Dupa autenticarea protocolului, Török interpelează pre ministrul de comerț, ore are acestuia de cugetu a continuă lini'a ferată d'în Ungaria superioară, și a subterne proiectul respectivu încă în decursul acestei sesiuni?

Hollán, secretariul de stat, răspunde în numele ministrului de comerț, că va prezintă încă în sesiunea această proiectul pentru prolongirea liniei ferate până la Suciava.

Kautz raportează în numele comisiunii bugetare despre speșele preliminate ministeriului de justiție.

Min. Andrásy prezintă legea sântionată despre rescumperarea diecimei vinului, care se cetesce și prin această se publică.

La ordinea zilei e proiectul liniei ferate de la Timisior'a la Aradu.

Nikolits, Berzenczey și c. Károlyi pledează pentru concesiunarea liniei; asemenea și Trefort.

Hollán ține o cuvântare lungă în numele ministrului de comerț, care nu scimă d'în ce cauză absenteza totuși de un'ă, de câte ori se tratează despre vre una afacere d'în resortul său; secretariul de stat se silește a arătă avantajele acestei linii în legătura cu lini'a concesiunată Timisior'a-Lugosi-Orșiova.

Tisza combate câte-va asertiuni ale antevorbitorului, la cari replica respectivă.

Se pune la votu, și se primește proiectul ca bază pentru dezbateră specială, la care se facu puține modificări în documentul de concesiune.

În fine presedintele provoacă pre membrii delegațiilor, ca în 12 noemvrie să se infățiseze la deschiderea delegațiilor; cu aceste se încheia ședința.

Protocolul

d'în 21 octovrie 1868,

susceputu în conferința convocată de revendisimul domnului Vicariu Gregoriu Moisilu cu invitațiunea de sub A. „într'o cauză școlară foarte momentosă“, în persoanele Domnilor

Leontinu Lucchi, vice-capitanu persiunatu,

FOSSIOARA.

Anticitățile României

Aprețiunile de straini.

Comitele Ferdinandu de Lasteyrie, membru alu academiilor inscripțiilor d'în Parisu care, prin scrieri științifice și politice, conlucrează la mai multe diurne și mai cu sema la Siecle, a publicatu, în numărul d'în septemvrie și octovrie 1867 a Revistei Moderne d'în Parisu o descriere a galeriei d'în espuzetiunea universală a aceluși anu, ce poartă numele de Galerie de l'histoire du Travail. Domni'a sa, după ce examinează după rândul insirării tierelor interesante colecțiunii arceologice, ce espusesera Franța, Italia, Spania, Portugalia și Elvetia, consacra României următoarele cuvinte, d'în cari vedem cu multă atențiune ce a deșeptat în lumea inventată, tesaurile, ce până acum conțineau patri'a noastră, încă așa de puțin cercetată sub raportul istoriei artelor și industriilor ei antice. Ar' trebui ca asemenea aprețiune magulitorie să deșepte emulațiunea printre Romani, pentru studie serioșe asupra patriei lor. Eța cum se exprime d. de Lasteyrie

„Să ajungem acum la acele provincii departate și multu timpu n'auvise de armatele Romane, la acele țiere dunarene, câmpu alu atătoru lupte erancene, de unde după mai multe zadarnice triumfuri ale vechilor stapani ai lumii, valul invasiunii avea curenđu să se reslatiescă asupra întregii Europe de miedia-d'ă.“

„Acolo se reconstitu, acum de curenđu, o tenăra natiunalitate, ce eră sub tutela. Ne-am fi crediutu în dreptu a nu speră nimicu de la d'înș'a în acestu mare concursu alu operilor trecutului. Ea d'în contra, a ținutu a se afirmă îns'a-si, dându-ne foarte multu. Să fim dar' multiamitori României pentru bogatul contingentu ce ea ni a adusu!“

„Ceea ce atrage vederea mai antăiu, intrându în gale-

Florianu Porcius, vice-capitanu în activitate, Ioachimu Muresianu, presedinte de Sedria, Masimilianu Lic'a, asesoru de Sedria, Ioanu Florianu, protofiscalu, Demetriu Vaida, actuariu în pensiune, și Nicolau Besianu, protonotariu districtualu; apoi toti domni profesori și invetatori, anume
Ioanu Papiu, profesoriu și directoriu prov. gimnasialu, Leonu Pavelia, profesoriu gimnasiale, Masimu Popu, „ „
Octaviu Baritiu, „ „
Florianu Motiocu, „ „
Teodoru Dumbrava, „ „
Nicolau Popu, „ „
Ioanu Marcianu, „ „
Cosma Anca, directoriu și invetatoriu normalu, Ioanu Secuiu, profesoriu de cantu la preparandia, Basiliu Petri, invetatoriu preparandialu, Andreiu Morariu, „ normalu,
Teodoru Rotariu, „ „
Iacobu Popu, „ „
Isidoru Titieni, adjunctu „

Adunându-se membrii de susu cu exceptiunea celor de sub numărul curinte 2, 3, 7, 8 și 21, la ora a 4-a după amidi în sal'a bibliotecii școlare, reverendisimul dnu Vicariu Gregoriu Moisilu, deschidându ședința, descoperi conferinței obiectul consultărei de astăzi, d'icundu, că Ilustritatea Sa, domnulu Episcopu de Gherla, dr. Ioanu Vancsa, provocatu fiindu de comisiunea de 25, oșmisa de dieta d'în Pest'a în cauză organizării școlilor școlare, spre a-i numi barbatii de specialitate, cu cari numit'a comisiune ar' avă a se pune în contielegere în ceea ce privește asigurarea intereselor confesiunii noastre greco-catolice la organizarea școlilor școlare a aflatu cu cale, a desemnă de unu atare individ pentru districtulu Naseudului pre domnulu profesoriu gimnasialu Octaviu Baritiu. — Dlu Baritiu, simtindu momentositatea misiunii, cu carea fu onoratu, doșește a află în privința această mai antăiu parerea intieleginții natiunale fruntășie d'în Naseudu, și spre acestu scopu a staruit pentru conchiamarea conferinței de astăzi. — Deci reverendisimul domnului Vicariu roga pre onorații membri, ca să binevoiescă a-si descoperi parerea în acestu obiectu.

Conferința, facia cu unu obiectu atătu de momentos, decide mai antăiu de tote, a se constitui formalu sub presiudu reverendisimului domnului Vicariu Gregoriu Moisilu, alegându-si doi notari ad hoc în persoanele membrilor Ioanu Florianu și Basiliu Petri; face apoi a i-se ceti scrisori'a Ilustrității Sale domnului Episcopu, dr. Ioanu Vancsa, îndreptată nemediulocitu domnului profesoriu Octaviu Baritiu, și ascultându-o cu cea mai încordată atențiune, după o consultare scrioșă și îndelungată, aduce în unanimitate următorulu concludu:

„Conferința nu pote consenti cu procedur'a greșită a dieței d'în Pest'a, de a se informă în unu obiectu atătu de importantu, precum e organizarea școlilor școlare d'în patria, prin individi privati, denumiți de respectivele ordinariate fia acei individi ori si cine, pentru că prin această procedură se vatemă autonomi'a besericeii noastre greco-catolice, recunoscută prin legi positive; tocm'a pentru această nu pote consenti nici cu pașii ulteriori ai Maritului Ordinariatu gre-

ri'a consacrată Principatelor Romane, este modelulu de lemn, în mari dimensiuni, a unei beserice a carei construcțiune nu se asemăna cu nimicu d'în ceea ce cunoscem până acum. Această beserica e a episcopalei monastiri de la Curtea de Argeșiu, tipu foarte curatu și foarte curiosu alu adevăratei arhitecturē romane. Mi-lipsește acă loculu spre a dă o descriere amănunțită, care încă, d'în lips'a stamperulu, ar' fi tare anevoia de întieșu. Potu numai să îndreptezu pe aceia, cari ar' dori să scia mai multu de cătu atăta, la interesant'a monografia a dlui Reisseberger, de pe care guvernulu romanu a publicatu, cu privilegiu espuzetiunii universale, o traducere franceșă. Modelulu de lemn espusu este încă și elu lucratu într'unu mecanismu tare simplu, elu se deschide în douē, astu-felu, ca să se pota vedē și dispuzetiunea clădirei d'în intru și amanunțele arhitecturē de pe d'în afara. Unu lucru, care mai cu deosebire atrage bagarea de sema în această originală clădire, este form'a întorsă în spirale a ambelor tururi, asiediate d'asup'ă amvonului, apoi încă și în cestiunca ferestrelor, ce pară a fi abie nise crestature. Cele de josu au d'asup'ă lor, nise ochiuri compuse de sculpture șapate a-jour și impletite, pre cum se vedu în besericele d'în resaritu. Influența oriintelui, și mai cu sema gustulu arabu, apară asemene și în mai multe părți ale decoratiunii, pre cum în cornicia, în pendentivi, etc. În fine, în intru, parții sunt acoperite cu picture și cu inscripțiuni cu caractere chirilice și în limbele slavona și romana Beserica de la Argeșiu, care, după stilulu decoratiunii sale, s'ar parē a fi mai vechia, a fostu zidită la 1520, de Voivodulu Negoe Basarabu.“

„Împregiurulu acestui interesantu specimenu alu arhitecturē romane, se află gramadite numeroșe obiecte de oclsiologia pre cum fereature vechie de cărti, lucrate în metaluri precioșe a u repousse; chivoturi în forme de capele, smaltuite într'unu modu primitivu: o curiosă cadelnitua cu clopocii, sustinută pe unu maneriu, astu-felu în cătu se pota servi totu-o-dată pentru a temă'a și pentru a sună înălțarea

co-catolicu d'în Gherla, prin cari procedur'a dieței pestane se aproba; — ci are firm'a convingere, că organulu competentu în privința această e singuru numai sinodulu diecesanu, compusu și conchiamatu în sensulu vechilor asiediamente ale besericeii noastre greco-catolice. Dreptu aceea conferința de facia nice că se semte competentă, a intră în meritulu lucrului; ci decide a rogă pre reverendisimulu domnulu Vicariu Gregoriu Moisilu, pentru întrepunerea sa energică la Ilustritatea Sa domnulu Episcopu, dr. Ioanu Vancsa, ca considerandu momentositatea obiectului d'în cestiune precum și gravitatea tempului, în care traim, să binevoiescă a face fără amenare toti pașii de lipsă spre a se conchiamă și ascultă în obiectulu această sinodulu diecesanu, oftatu de atăta tempu de toti binecredințioșii fii ai besericeii noastre greco-catolice. — Conchiamarea sinodului nu pote întempină nici o dificultate, pentru că nu se pote presupune, că singuru numai beserica noastră să fia condamnată la o stare excepțiunale umilitoria, candu tote besericele d'în patria, inclusive ce'a jidovesca, să aduna în facia noastră în sinode și-si cauta în modu legalu de interesle lor confesiunale și natiunale. — Această stare continuându-se și mai departe, pote avē urmări fatale atătu pentru beserica greco-catolică cătu și pentru natiunea noastră în genere!“

Nefiindu alte obiecte de pertractatu, Protocolulu s'a cetitu, verificatu și subscrisu. D. n. s.

Gregoriu Moisilu, mp. vicariu; Ioanu Florianu mp.; Nicolau Popu, mp.; Teodoru Dumbrava, mp. Massimilianu Lic'a, mp.; Florianu Motiocu, mp. Basiliu Petri, mp.; Teodoru Rotariu, mp.; Octaviu Baritiu, mp.; Leonu Pavelia, mp. profesoriu gimnasialu; Demetriu Vaida, mp.; Masimu Popu, mp.; Ioanu Marcianu, mp.; Andreiu Morariu, mp.; Ioanu Secuiu, mp.; Cosma Anca, mp.; Iacobu Popu, mp.; Isidoru Titieni, mp.

Circulariulu Sântiei Sale Metropolitului a b. Siaguna.

Nr. Cons. 1015—1868.

Iubitulu nostru cleru și poporu credințiosu alu Arcidieceșii Ardealu, pace și daru de la Domnedieu Tatalu și Domnulu nostru Iisusu Cristosu!

Eța Iubitiloru! Vi aducu la cunoscintiă, că congresulu natiunale romanu besericescu de relegea noastră greco-catolică s'au adunatu la Sabiu în 16 septemvrie, și au încheiatu lucrările sale în 7 octomvrie a. c. cu care privilegiu compusu unu statutu organicu despre organizațiunea Paroșilor, a Protopresbiteratelor, a Monastirilor, Eparciilor, Metropoliiei și a trebelor școlare și fundatiunali, precum s'au asiediatu modulu, după care Congresele noastre natiunale romane besericesci au a se ținē spre viitoriu.

Tote aceste s'au asternutu Maiestății Sale cesaro-romane apostolice spre preînalt'a aprobare, și după ce se voru întari de Maiestate, se voru pune în lucrare.

Mai departe, Vi aducu Iubitiloru multiamit'ă mea pentru ascultarea Voștră, că adevăratu după provocarea mea ati contribuitu d'în parte-vi, și d'în partea caselor voștre besericesci pre sem'a întempinării diurnelor și a chiețuelor de caletoria a deputatilor voștri congresuali, și spre acest

daruriloru; mai multe cruci de metalu, a-lu căroru golu în ternu este ocupatu de sculpture în lemn de o finetia minunată, opera de răbdare și de maiestria a calugarilor tieri în fine multe alte bucati de argintaria și de broderie religioșe provenite d'în monastirile Bistrița (XV-le secolu), Argeșiu (XVI-le s.), Cotroceni (XVII-le s.), Horezu și Vacarescu (XVIII-le s.), Printre lucrările de broderie, douē mai aleșu atragu bagarea de sema: — a unui epitafiu de la monastirea Cozița, cu dat'a de la 1396 și unu epitrahilu de atlasu roșiu, ai carui câmpu sunt cusuti cu figure de o finetia admirabilă și ornați cu margaritari.“

„Pe langa aceste produse ale artei natiunale romane, se află adăugată și o colecțiune de manuscrise, de incunabule, precum și o curiosă serie de cărti besericesci tiparite în Români'a de la 1508 și până la 1634.

„Înse pentru arceologii de profesiune, pentru erudiții caror'a le place a strabate în negur'a timpurilor, adevăratulu interesu alu Esposițiunii Romane, nu este atătu în aceste obiecte de-o dată relativmente noue. Elu se concentrează cu totulu în productulu unoru desgrupari de Tumulu (mobile) romane și mai aleșu în minunatul tesauru, compusu de admirabile bucati de orfăuraria antică, ce s'a descoperitu, sunt cătu-va ani, la Petros'a în Carpati. Această descoperire n'are într'adeveru altu semenu, și ca bogatia și ca importanța, de cătu pe aceia a mormentului Chilpericu, ce s'a gasitu la Tournai pe la începutulu seculului d'în urma și încă pe aceea mai nouă a famoselor corone ale regilor Visigoti, îngropate la Guarrazar langa Toledo. Descoperirea de la Petros'a nu este încă fără analogia cu cele-lalte douē; ca si d'însele, ea se compune de obiecte de orfăuraria de unu mare pretiu, ca și d'însele, ea cuprinde unu ore-care numeru de bucati ornațate cu granate cloisonnes (ingradite).

„Tesaurulu de la Petros'a conține douē părți foarte distincte, d'în care un'a se compune de vase, alu carorulu stilu și decoratiune se lega, în chipulu celu mai învederatu, cu tem-

scopu amu primitu prin Parintii vostri Protopopi sum'a de 3484 floreni 10 cruceri; si fiindu că deputatii congresuali au lasatu d'in competintiele sale câte o sumulitia pre sem'a unui fondu sinodalu alu Arcidiocesi nostre, care fondu l'amu inceputu eu la a. 1864 d'in banii, ce au prisositu 647 fl. dupa sinodulu nostru d'in acel'a-si anu, pentru aceea spre laud'a deputatoru nostri congresuali Vi facu cunoscutu, că sum'a baniloru, ce Domniele Sale deputatii au lasatu spre acum amintitulu scopu, face 304 fl. 75 cr. ér' prisosulu, ce au remasu d'in sum'a baniloru congresuali, face 13 fl. 9 cr., prin urmare cu totulu au prisositu 317 fl. 84 cr., care suma eu amu alaturat'o langa cea de 647 fl. care la olalta facu cu interesele acestor'a sum'a de 1060 fl. si se afla in cas'a de pas-trare spre fructificare.

Sciti cuventele Mantuitorului: că aluatulu micu dospes-ce tota frementatur'a. Asiè va fi si cu acestu micu fondu alu nostru sinodalu, carele este asta-di micu, dara cu tempu va ajută Dumnedieu, ca sè fia mare.

S a b i i u, in 17 octobre. 1868.

(L. S.)
„Tel. Rom.“

de totu binele voituriu
arciepiscopeu si metropolitu,
A n d r e i u.

Conventiune Postale

intre Romani'a si Austri'a.

(Traducere d'in testulu francesu).

(A vedè nr. 154).

Art. 12. Voru fi considerate ca epistole simple acele-a, a caroru greutate nu trece preste unu lotu, candu voru fi spedate d'in cele doue teritorie a le Majestății Sale Imperiali si Regesci Apostolice in Principatele-Unite, si a caroru-a greutate nu trece preste 15 grame, daca voru fi spedate d'in Principatele-Unite in cele doue teritorie a le Majestății Sale Imperiali si Regesci Apostolice.

De la unu lotu in susu (15 grame in susu) se solvesce pentru fia-carele lotu (15 grame) portulu simplu.

Art. 13 Administratiunile Posteloru d'in cele doue teritorie a le Majestății Sale Imperiali si Regesci Apostolice voru solvi Administratiunei Posteloru d'in Principatele-Unite pentru epistolele francate destinate pentru Principatele-Unite 4 cruceri, si pentru epistolele nefrancate provenitorie d'in Principatele-Unite 8 cruceri de la fia-carele portu simplu.

Administratiunea Posteloru d'in Principatele-Unite va solvi Administratiuniloru Posteloru susu dişe pentru epistolele francate destinate pentru teritoriile susu dişe 6 cruceri (15 bani), si pentru epistolele nefrancate provenitorie d'in teritoriile pomenite 12 cruceri (30 bani) de la fia-carele portu simplu.

Veniturile tacseloru exceptiionali, cari sunt a se percipiã in puterea articolului 11, voru romanè pre deplinu in folosulu administratiunei, care va fi percipiãt acele tacs.

Art. 14. Epistolele recomandate voru potè fi spedate d'in un'a d'intre tieretele contractante in ce'a-l-alta si dupa potintia, in alte tierete, caroru-a Administratiunile contractante servescu sèu voru potè servi de midilocitorie.

Portulu epistoleloru recomandate va fi a se solvi totu de-un'a inainte pana la locul destinatiunei.

Fia-care epistola recomandata, adresata d'in un'a d'intre tieretele contractante in ce'a-l-alta, va suportà la plecare, preste tacs'a ce este a se aplicà la una epistola ordinaria, francata, de ace'a-si greutate, una tacs'a defipta de 10 cruceri sèu 25 bani dupa impregiurãri.

Acèst'a tacs'a defipta va romanè in folosulu oficiului det speditura.

Mustrele de marfe si tipariturele de ori-ce natura recomandate, adresate d'in una d'intre tieretele contractante in ce'a-l-alta, voru suportà preste tacs'a moderata, statorita prin articolulu 17, tacs'a defipta mai in susu, si voru fi tratate in ori-ce alta privintia ca epistole recomandante. — Epistolele recomandate nu voru potè admite neci una declaratiune de valoare.

Tramitatorulu a ori-ce objectu recomandatu va potè cere in momentul depuneri obiectulu ca sè i se dèe in-sciintiare despre primirea obiectulu prin destinariu.

In casulu acestu-a, elu va solvi inainte pentru portulu in-sciintiarei una tacs'a uniforma de 10 cruceri sèu 24 bani, dupa impregiurãri.

Acèst'a tacs'a uniforme va romanè in folosulu oficiului de speditura.

Art. 15. Scrisorile de rechiamatiuni, adresate la cererea tramitatoriloru d'in una d'intre tieretele contractante in ce'a-l-alta, voru trebui sè fia francate prin raspunderea unei tacs'e de 10 cruceri (24 bani), daca tramitatorulu n'a solvit una in-sciintiare de primire.

Acèst'a tacs'a va romanè in folosulu administratiunei, carea o-a percipiãt.

Daca rechiamatiunea va proveni inse d'in ce-va vina a postei, rechiamatorulu va avè dreptulu a cere rafuirea tacs'ei susu dişe.

Art. 16. In casulu candu ce-va objectu recomandatu, expeditu d'in un'a d'intre tieretele contractante in ce'a-l-alta, s'ar' perde d'in vin'a vre-unui deregatoriu alu Posteloru, Administratiunea contractante, pre alu carei-a teritoriu se va fi intemplatu perderea, va solvi tramitatorulu una desdaunare de 20 florinti (50 lei n.) in terminulu de doue lune de la diu'a rechiamatiunei.

Dreptulu de a rechiamà espira dupa diece lune de la diu'a tramitatorulu epistolei.

Dupa expirarea acestui terminu, rechiamatorulu nu va avè dreptulu la neci una desdaunare.

Art. 17. Mustrele de marfe si tipariturele cu corectiuni tipografice, precum si manuscriptele alaturate câtra aceste-a si relative la d'insele, diurnalele, gazetele, opurile periodice, cârtile brosiurate sèu legate, brosiurele, papirele de musica, catalogele, prospectele, anonciurile, pretiurile curinte, etc. tiparite, litografate sèu metalografate, spedate d'in un'a d'intre tieretele contractante in ce'a-l-alta, au a fi francate pana la locul destinatiunei prin raspunderea unei tacs'e de 2 cruceri, respective de 5 bani câte la 2 1/2 loti (40 grame) sèu fractiunea acestei greutãti.

Art. 18. Tacs'a de 2 cruceri (5 bani) prevediuta pentru mustrele de marfe, tipariture, etc., se va impartì intre Administratiunile contractante; adeca: 3 bani pentru Administratiunile Posteloru d'in cele doue teritorie a le Majestății Sale Imperiali si Regesci Apostolice si 2 bani pentru Principatele-Unite.

Prin exceptiune cu privire la acèst'a dispusetiune, tacs'a mustreloru de marfe, tiparituriloru si schimburiloru intre Principatele-Unite si provinciile limitrofe, mentionate la articolulu 11, va romanè cu totulu in folosulu administratiunei, carea o va fi percipiãt.

Art. 19. Mustrele de marfe nu voru potè fi spedate decâtu sub conditiunile recerute prin legile vamali a le fiasc'arei-a tierete.

Ele nu voru potè sè aiba vre-una valoare venale, voru

rebul sè fia infasiurate intr'unu modu, ca sè nu lase neci un indoiela a supr'a naturei loru; ele nu voru potè sè contiena vre-una scrisore cu man'a decâtu adres'a destinariului, una marca de fabrica sèu de negutiatoriu, numeri de ordiue si de pretiuri.

Colele de tipariu corese si manuscriptele alaturate câtra d'insele, voru trebui sè fia asiderea infasiurate si nu voru potè contienè vre-una epistola sèu nota cu caracterulu de corespundintia sèu in form'a de a-o inlocui.

Diurnalele si totu felulu de tipariture voru trebui sè fia asiderea infasiurate si sè nu contiena neci una scrisore, cifra sèu vr'unu semn de mana decâtu adres'a destinariului, semnatura tramitatorulu si datulu.

Mustrele de marfe, corecturele si ori-ce tipariture, cari nu voru intruni conditiunile espresce aci mai susu, sèu alu caroru portu ar' fi lasatu in socotela destinariiloru, voru fi considerate ca epistole si tratate dupa consecintia.

Art. 20. Tramitatorulu a ori-ce epistola recomandata, spedata d'in un'a d'intre tieretele contractante in ce'a-l-alta, va potè cere in momentul depusetulu epistolei, ca acèst'a sè fia administrata destinariului prin unu espresu, indata dupa sosirea ei, sub conditiunea inse ca epistol'a sè fia destinata la unu locu, unde se afla unu biuru de posta.

In casulu acestu-a elu va solvi inainte pentru administrarea prin espresu una tacs'a nestramutata de 15 cruceri, respective de 40 bani.

Acèsta tacs'a va romanè cu totulu in folosulu biurului de destinatiune.

Art. 21. Administratiunile contractante voru potè a-si impartesi imprumutatu fãra de reserva epistole, mustre de marfe si tipariture de ori-ce natura destinate pentru sèu provenitorie d'in tieretele straine, caroru-a ele servescu, sèu aru potè servi ca midilocitorie.

Corespondintiele destinate pentru Statele germane si Marele-Ducau de Luxemburgu sèu provenitorie d'in aceste Statu voru fi tratate in ori-ce privintia ca-si corespundintiele schimbate intre Administratiunile contractante.

Administratiunile contractante si-voru solvi imprumutatu pentru corespundintiele destinate pentru sèu originarie d'in tieretele straine tacs'ele defipte prin respectivele conventiuni in vigore sèu cari au a se inchiaia in viitoriu.

Administratiunile Posteloru in cele doue teritorie a le Majestății Sale Imperiali si Regesci Apostolice voru solvi Administratiunei Posteloru d'in Principatele-Unite pentru corespundintiele francate provenitorie d'in tieretele straine, destinate pentru Principatele-Unite, si pentru corespundintiele nefrancate provenitorie d'in Principatele-Unite destinate pentru tieretele straine, acele-a si sume ca-si pentru corespundintiele schimbate intre tieretele contractante.

Francarea facultativa sèu oblogatoria pana la locul destinatiunei sèu pana la unu limite anumitu alu corespundintieloru mentionate in articolulu presente, conditiunile cari voru avè a le impleni mustrele de marfe pentru a avè beneficiulu unei tacs'e moderate, conditiunile greutãtii epistoleloru, etc., voru atèrnà de la stipulatiunile conventiuniloru postali numite.

Art. 22. Tacs'ele cari sunt a se percipiã pentru corespundintiele schimbate intre Principatele-Unite si biururile de posta c. r. infintiate in Turci'a, se statorescu: adeca:

1. Pentru corespundintiele in tre locurile limitrofe (Vidinu si Calafatu, Giurgiu si Ruscicu, Cernavod'a si Calarasiu):

Tacs'a unei epistole simple francate se statorescu in 5

pii de scadere ai artei grece, in vreme ce partea cealalta, nu mai putienu somptuosa, e tota formata de bucati cu totulu straine artei clasice, forte insemnate si elo prin marea originalitate a formelor, si incrustate cu granati de acei-a, ce nu s'au gasitu pana acumu infipti, in acestu modu, pe nici unu obiectu de orfauraria de origine greca, romana sèu bisantina. D'in contra, este de notatu, că acèsta orfauraria cloisonnèe (ingradita) si forte caracteristica se afla pretutindeni, pre unde au statu Gotii orientali si occidentali, Ostrogotii si Visigotii. Deca apoi si-aduce cino-va aminte, că punctulu de plecare alu acestoru popore cotropitorie a fostu chiar' valea Dunarii, polele Carpatiloru, nu este ore iertatu a banu, că ne aflãmu aci chiaru in presintia artei nationale, ce a fostu mai purtata de insi-si invingatori, pe la tote poporele d'in media-di a Europei, alu caroru pamentu ei lu-cutrieru?

„Acèsta ipotese este, nu o tagaduiescu, cam cutesatoria. Am avutu ocaziunea de a o sustienè pentru antãia data, acum doi ani, in sinulu academiiei Inscriptiuniloru, cu prilegiulu unei forte interesante comunicatiuni facuta de d. A. Odobescu, asta-di comisariu alu Romaniei in espusetiunea universala. Tempulu, resgandirea si studiulu n'au facutu alt'a de câtu a mi-intemeia ideiele in acèsta parere si vedu, ca o noua doveda spriginitoria in unele monuminte d'in aceea si arta si d'in aceea-si industria, aflate chiaru pe hotarele Romaniei, in Ungari'a. Aceste pretiosu scule facu parte d'in frumos'a colectiune de anticitati felurite, ce museulu de la Pest'a a binevoitu a tramite la espusetiunea nostra; si ele sunt obiecte de auru incrusate cu granati, adica unu colectu formatu d'intr-unu lantiu, de care sunt aninate inime si semilune cloisonnèe (ingradite); doue bratiarii ale caroru capatie se sferescu cu capete de paseri, o agrafa si câte-va stele asiediate pe verige de degetu; tote acestea de aurulu celu mai curatu. Aceste scule, de o natura asiã lesne de recunoscutu si gasite in acea tierete, sunt ca unu nou elementu pentru istoria industriei speciale, de care vorbim, istoria ce este inca defaectu.

Unu lucru inãe este chiaru de acum bine intemeiatu, adica potemu constatà, că vinele acestei industrie se gasescu prin tote puncturile Europei meridionale, care au fostu pe rondu cotropite de ordele pornite d'in Nord-vestu sèu d'in Nordu.“

D. de Lasteyrie urmeza apoi a descrie totu astu-felu pe scurtu, colectiunile tramise d'in Ungari'a, Austri'a, Germani'a, Olland'a, Engliter'a, Rusi'a, Danemarc'a, Suedi'a si Norvegi'a. Print're tote aceste trei, Romani'a are o parte de laude d'in cele mai insemnate.

Acel'a-si subiectu, adica descrierea galeriei Istoriei Lucrului, d'in espusetiunea universale de la Parisu la 1867, a fostu tractatu mai pe largu si de d. Car. de Linas, care a consacratu 22 pagine pentru sustienerea arceologica a Romaniei. Scrierea sa, d'in care vomu potè dà, alta data, ce-va extracte, este astu-felu impartita:

Anticitati romane; — Numismatica; — Tesaurulu de la Petrosu; — Mobilariu eclesiasticu; — Vestminte preotiesci, broderie si stufe; — Manuscripte, imprimate, ferecature de carti; — arceitectura.

Pe de alta parte Monitorulu a publicatu partea d'in Raportulu oficialu alu comisiunei arceologice d'in espusetiune, relativa la obiectele ce au fostu espuse in sectiunea romana si anuntia, că 13 medalie comemorative au fostu tramise la stabilimintele si la persoanele d'in tier'a nostra, cari au luat parte intr'unu modu mai distinsu la acea espusetiune arceologica; acestea sunt: Biblioteca St. Sav'a, Museulu de anticitati d'in Bucuresci, monastirile Bistriti'a, Calugarenii, Argesulu, Cotrocenii, Horezu, Cozi'a, Goror'a, dnii A. Odobescu, Maioru Pappazolu, I. Alessandri si Domn'a baronessa Ruckman.

La Calugareni.

Column'a falei nostre, aren'a luptei grele,
O! vale maiestosa ca mandrulu paradisu;

Pamentu santitu cu sange de bravii ginte mele,
Pasiescu cu pietate pe sinulu teu deschisu;
Era anima mea juna se 'ncanta de placere,
Cã-ci ochii-mi vedu in fine ce-atãt'a totu visai,
Si mintea mea se 'naltia, de la ceruri cere:
O! Domne-a totu potinte mai dã-ne unu Mihaiu!

Acèst'a-e valea aceea pe care odinora
Stramosii aretara in lumè totururu,
Ca-su harnici si Romanii sè 'nvinga sèu sè mora,
Candu inimiculu vine s'atace tier'a loru;
Acèst'a-e valea 'n care Mihaiu cu-a sa ostire
Facu sè se 'ngrozescu Sultanulu in Seraiu, —
Aicea se crease a nostra nemorire . . .
O! Domne-a totu potinte mai dã-ne unu Mihaiu!

Frumosa fuse, Domne, acea di gloriosa,
Si anim'a-mi se 'naltia, candu cugetu adi la ea;
Acea fu diu'a 'n care natiunea mea se scose
D'in lantiulu servituti, ce multu o umilia.
Frumosa fuse, Domne, acea di 'ncantatore
Candu mi-o revocu in minte, mi-pare ca-su in raiu,
Si 'ntrebu: mai fi-va inca o di ca ast'a ore? . . .
O! Domne-a totu potinte mai dã-ne unu Mihaiu.

Èr anim'a-mi raspunde, cu dulce 'ncredintiare
Mai fi-va, fi-va inca o diu'a ca si-aceo,
Si Romani'a nostra va cresce, va fi mare,
Si fi-va admirata de toti natiunea mea.
Veni-va inca or'a, candu fratii de unu sange
Realisã-voru visulu celu mandru ca unu maiu;
Poporulu e si-acuma totu bravu, ce pote frange . . .
O! Domne-a totu potinte mai dã-ne unu Mihaiu!

Mori Mihaiu Eroulu, cu d'insulu d'impreuna
Se stinse aspirarea, peri unu visu sublimu;
Dar ce dişei acum'a? Idea cea strabuna,
Idea gloriosa si asta-di o nutrimu.
Si trebue odata sè cadia crud'a stenca,
Ce 'mpiedeca sosirea marirei ce visai.
Unu braci vitezã si agerã sè mai apara inca,
O! Domne a totu potinte mai dã-ne unu Mihaiu!

Iosifu Vulcanu.

cruceri (15 bani); tacs'a unei epistole simple nefrancate in 10 cruceri (25 bani); tacs'a pentru mustrele de marfe si pentru tipariture, in 2 cruceri (5 bani) : câte la 2½ loti (40 grame.)

Aceste tace voru remane cu totul in folosulu administratiunei, carea le va fi percipiutu.

2. Pentru corespundintiele intre locurile d'in interiorulu Principatelor - Unite de una parte, si Vidinu, Rusciucu si Cernadov'a de alta parte:

Tacs'a unei epistole simple francate se desige in 10 cruceri (25 bani); tacs'a unei epistole simple nefrancate in 20 cruceri (50 bani);

Tacs'a pentru mustre si tipariture in 2 cruceri (5 bani) câte la 2½ loti (40 grame).

Aceste tace se voru impartii in proportiunea de ¾ in folosulu administratiunei Principatelor - Unite si in proportiunea de ¼ in folosulu Administratiunilor postali d'in cele doue teritorie a le Majestãtii sale Imperiali si Regesci Apostolice.

3. Pentru corespundintiele intre Principatele - Unite de una parte si biurourile de posta i. r., infiintiate pre tiermii Marei - Negre si in Turci'a europeana (luandu-se afara Alban'i'a si insul'a Candiei) :

Tacs'a unei epistole simple francate se statoresco in 15 cruceri (40 bani); tacs'a unei epistole simple nefrancate in 25 cruceri (60 bani);

Tacs'a pentru mustre si pentru tipariture in 4 cruceri (10 bani) câte la 2½ loti (40 grame).

Aceste tace se voru impartii precum urmeza: Administratiunile Postelor d'in cele doue teritorie a le Majestãtii Sale Imperiali si Regesci Apostolice voru primi: 10 cruceri pentru una epistola simpla francata, 15 cruceri pentru una epistola simpla nefrancata si 3 cruceri pentru mustrele de marfe si tipariturele câte la 2½ loti (40 grame).

Restulu va trece in competintia Principatelor - Unite.

4. Pentru corespundintiele intre Principatele - Unite de una parte si biurourile de posta i. r., infiintiate in Turci'a d'in Asia, in Egiptu, in insul'a Candiei si in Alban'i'a de alta parte:

Tacs'a unei epistole simple francate se statoresco in 20 cruceri (50 bani); a unei epistole simple nefrancate in 30 cruceri (75 bani); pentru mustrele de marfe si tipariture in 4 cruceri (10 bani) câte pentru 2½ loti (40 grame).

Aceste tace se voru impartii precum urmeza :

Administratiunile Postelor d'in cele doue teritorie a le Majestãtii Sale Imperiali si Regesci Apostolice voru primi 15 cruceri pentru una epistola simpla francata, 20 cruceri pentru una epistola simpla nefrancata, si 3 cruceri pentru mustrele de marfe si tipariturele câte la 2½ loti (40 grame). Restulu va compete Administratiunei Principatelor - Unite.

Art. 23 Francarea corespundintieloru de ori-ce natura se va potè efectua in tierele contractante prin timbrele de posta respective.

(Va urmã.)

Statutul organicu

alu besericeii ortodoxe romane d'in Ungari'a si Transilvani'a

(Fine.)

III.

Senatul episcopescu.

§. 130

Agendele acestui senatu suntu :

1. A conduce si manipulã averea miscatoria a episcopiei si a purtã grige pentu odore si pretioase, bibliotec'a si fundulu instructu, precum si pentru fundatiunile respective ale episcopiei.

2. A compune unu inventariu despre tota averea susu amintita.

3. A compune bugetulu anualu si a-lu presentã sinodulu eparcialu spre revisiune.

4. A duce ratiociniu anualu esactu despre perceptiuni si erogatiuni, si a-lu substerne sinodulu eparcialu spre recensiu.

5. A alege d'in sinulu sèu pre casariu si controloru.

Banii si alte hartie de pretiu precum si documintele realitatiloru si fonduriloru se pastreza in cas'a de feru, providiuta cu trei chei, d'entre cari un'a se va pastrã la episcopu respective arcieppu, a dou'a la casariu si a trei'a la controloru.

§. 131.

Pentru daunele escatè in averea episcopiei d'in negrige sèu culpositate, presiedintele si membrii asesori ai senatulu episcopescu suntu respundietori in solidum.

§. 132.

Senatul episcopescu va priveghiã pentru sustienerea si integritatea averei, va nesul pentru imultirea ei facendu propunere in privintia sinodulu eparcialu, va nisul pentru incasarea regulata a intereselor, arendelor si altoru venituri, pentru neintardiãt'a elocare fructifera a baniloru disponibili in cas'a de pastrare sèu in hartie de statu.

Elocarea de bani la privati este concesa numai pre langa cautiune in realitãti de pretiu intreitu intabulatu in loculu primu.

§. 133.

La reposarea episcopulu respective Arcieiscopulu fia-

care senatu consistorialu desemna câte doi membri d'in sinulu sèu spre a pad'i or'a episcopulu, si dupa urmarea acestuia spre a sigilã numai decãtu dolapele si odalele, spre a dispune cele de lipsa pentru ingropaciunea cuviintiosa.

In diu'a urmatoria delegatii senatulu episcopescu in presintia celorlalti patru membri consistoriali mai susu amintiti, inventeza averea si hartiele repositulu, separandu cele ce suntu proprietatea eparciei de cele ce suntu proprietatea lui.

D'in ceste d'in urma se voru platã detoriile si legatele legali, si se voru rentregi tote acele pretioase si fundu-instructu, cari pre tempulu vietiei repositulu au peritu, sèu s'au stricatu.

§. 134.

Dupa alegerea noului eppu, senatul episcopescu predã acelui la intrarea lui in scaunulu episcopescu pre langa inventariu odorele si pretioase besericesci, bibliotec'a, si cel'a-laltu fundu instructu de economia spre intrebuintiare.

§. 135.

Fia-care senatu consistoriale in tote obiectele privitorie la chiamarea sa, si-aduce decisiunile sub presidiulu susu normatu, si in presintia celu putienu a patru asesori ai sèi prin maioritatea voturiloru.

Candu voturile suntu egale, presiedintele decide.

Causele dogmatice si pure spirituale se decidu prin eppulu respective Arcieiscopulu diecesanu.

§. 136.

Decisiunile deosebiteloru senate consistoriale se punu numai decãtu in lucrare; era deca acele-a privescu la cause divortiali sèu disciplinari numai atunci, deca in terminu de 14 zile computandu de la diu'a publicarei, respective admnarierei, nu s'au aretatu apelatiune contr'a loru; in care casu acelea suntu a se substerne consistoriulu metropolitanu spre decidere finala.

§. 137.

Siedintia plenaria a consistoriulu eparcialu constã d'in toti asesorii deosebiteloru senate in câtu acei-a d'in absentia sèu alta cauza nu suntu impedeati a participã la ea.

In siedintia plenaria se efpetue alegerea oficialiloru cari vinu de a se alege prin consistoriu; in ea se facu dispusetiunile necesarie pentru conducerea alegeriloru de deputati pentru sinodulu protopresbiteralu, eparcialu siicongresualu natiunale besericescu, si pertraptarea diferentieloru escatè d'in acelea-si, in câtu aceste-a cadu in sfer'a activitãtii amintiteloru corporatinni representative.

CAPULU V.

Despre metropolia.

§. 138.

Metropoli'a este complexulu mai multoru eparcie, cari intrunite prin legatur'a canonica pentru sustienerea unitãtii institutiuniloru generali besericesci, formeza provinci'a besericesca mitropolitana cu mitropolitulu in frunte.

§. 139.

Afacerile metropoliei se indeplinescu :

1. Prin sinodulu metropolitanu (congresulu natiunale besericescu);

2. Prin consistoriulu metropolitanu;

3. Prin sinodulu episcopescu.

I.

Despre congresulu natiunale besericescu.

§. 140.

Congresulu natiunale besericescu (sinodulu metropolitanu) este reprezentantia intregi provincie metropolitane.

Dispusetiunile necesarie despre constituirea si sfer'a activitãtii lui se reserva unui statutulu speciale.

Noutãti Straine.

ISPANIA. Partitele se organizeza. Unionistii si progresistii s'au contopitu, si se nesuescu a familiarisã intre poporu ideile monarciei constitutiunale, cari aru avè a se intrupã in person'a regelui Portugaliei unite cu Spani'a. Principiele acestei partite suntu liberali si conduse de patriotismu. — Partit'a democratiloru, care este a nu se confundã cu cel'a republicana, inca nu s'a pronunsiatu; parerile ei inca nu suntu deplinu cunoscutè. Se crede inse, cã d'ins'a se va alaturã republicaniloru, sèu va ocupã mediuloculu intre monarcisti si republicani. — Republicanii se sporescu, si manifestatiunile in favorulu loru devinũ d'in ce in ce mai viue.

Scirile sosite d'in insul'a Cub'a suntu neliniscitorie. Miscãrile de acolo au indemnatu pe guvernulu d'in Madridu, a tramete unu corpu d'in armata, care va avè sustienè ordenea si autoritatea guvernulu ispaniolu. Cub'a inca ar' dorì a fi nedependente.

Esregin'a Isabel'a inca n'a parasitu castelulu Pau. Ascèpta re'ntorcerea lui Napoleonu la Parisu, candu apoi va fi ospele Tuillieriloru, dupa ace'a va merge la Rom'a, la metropolea lumei, pentru a se pocal. Se d'ice, cã simpatia si compatimirea, ce i se manifestã la inceputulu esiliulu sèu d'in partea familiei imperiali, s'au forte recitu.

Se afirma, cã imperatulu Napoleonu este resolutu a impedeã alegerea principelui Montpensier de

domnu alu Ispaniei, si cã ar' fi d'isu: deca revolutiunea ispaniola erumpeã cu câti-va ani mai inainte, adf Massilianu (ab-burgiculu) ar' siedè pre tronulu Ispaniei, si tote aru merge mai bine!

Unu telegramu d'in Madridu anuncia, cã, in urm'a conferintiei tienute la Olozaga, s'a organisatu unu comitetu d'in 12 membri: 4 democrati, 4 unionisti si 4 progresisti, care va avè a formulã si publicã manifestulu sèu in favorulu monarciei constitutiunale.

Junta d'in Ferrolu, nevoindu a se supune unoru dispusetiuni ale guvernulu madritensu, fu disolvita. —

Fratii nostri ispanioli suntu liberi a-si croi destinele. O! d'aru sci a se folosì bine de libertate! — Sè sperãmu!

Varietãti.

** (*Bineficiile, ce le gusta romanii d'in constitutiunea magiara.*) D'in Sabiu se scrie, cã studiulu limbei romane care pana acum fusese obligatu pentru toti scolarii gimnasiulu de statu, in urmarea unei dispusetiuni mai noue de acum inainte va fi obligatu numai pentru scolarii romani. — Asiãdara cu unu momentu mai multu, ca sè nu ne insuflètumu pentru absolutismu, ci pentru constitutiunea magiara. Altcum noi suntu deplinu indestuliti cu acèsta dispusetiune a ministeriulu magiaru; veni-va tempulu, si aproape este, candu limb'a nostra si-va revindecã drepturile sale, atunci veda strainii, cum voru trai fãra limb'a romana. Fatia cu nedreptãtrile, sub cari gememu acum, la tempulu binevenitu vomu mane-cã numai si numai d'in punctulu de vedere alu retorsiunii. Cei ce in Austri'a n'au aflatu nici odata drepte la asupritorii loru, nu suntu obligati nici prin morala nici prin dreptu a le face bine. „Ochiu pentru ochiu“ d'ice sant'a scriptura; lucru tristu, dar adeverat, pana acolo amu ajunsu in Austri'a, a carei barbati de statu flecarescu in totu momentulu de fericirea poporeloru, pana ce vine treb'a la fapte, si atunci — restulu e Horvãth-Kerkãpolyi-Mihãlyi.

** (*„Hazãnk“ palmuesce pe gen. Klapka.*) „Hazãnk“ luã notitia d'in „Romanulu“ despre memoriulu lui Klapka et comp. adresatu principelui Cus'a in contr'a Austriei respective a casei absburgice. Klapka apreendã grosavu pentru notitia acèst'a. „Rosiesce ore adf dnulu Klapka pentru faptele sale d'in 1860, candu erã emigrantu? — Dlu Klapka areta una slabiciune demna de compatimire, candu atribue odiulu memoriulu acelui-a contelui Ladislau Teleky, — a carui memoria fie binecuventata intre noi! — Inse dlu Klapka resèmna de la actulu amintitu alu emigratiunei, si se incerca a delaturã de la sine responsabilitatea in privintia acelu-a. Elu uita, cã respingundu responsabilitatea, respinge de la sine totu odata si glori'a.“ — „Hazãnk“ spreza, cã generariulu Klapka va raspunde, cum se cade, reflexiuniloru, ce le alatura „Romanulu“ memoriulu adf despretiutu d'in parte autoriloru sèi. — O neconsecintia neconsecintieloru! — Dar' tempora mutabantur, nec non mutabuntur!

Scire electrica.

Vien'a, 3 noemvre. Publicatiunea avantiamentulu in armata s'a amenatu d'in cause finantiale si politice.

Vien'a, 3 noemvre. Comisiunea pentru esaminarea proieptulu in caus'a armatei a decisu, cã legea despre armat'a regularia sè se iè la desbatere fãra legea despre gard'a tieriei. — Ministrii facu d'in acestu incidinte cestiune de cabinetu. — Deschiderea delegatiuniloru se va amenã.

Belgradu, 3 noemvre. Poimane se incepu in Pest'a negociatiunile pentru inchiaiarea unei conventiuni postale intre Serbi'a si Austri'a.

Belgradu, 3 noemvre. Procuratorulu statulu a tienutu pledarea finala, si propuse urmatoriile pedepse: pentru Maistorovits — morte; pentru Milojevits si Stanojevits — 20 ani inchisore in cas'a disciplinaria; pentru Kuzmanovits si Rakicsits — 20, pentru Sadkovits, Wucsicsevits si Antonovits 5 ani. Sentintia se va publicã domineca.

Vien'a, 3 noemvre. Si-au depusu mandatulu ca membri ai delegatiuniloru, deputatii senatulu imperialu: Grosz, Limbeck, Wezyk si Skene.

Vien'a, 3 noemvre. Ministrulu de comerciu raspunde la interpelatiunea pentru introducerea mesurei si ponduriloru metrice, si d'ice, cã in asta privintia intre ministeriulu de Vien'a si celu de Pest'a nu esiste diferentia.

Bucuresci, 4. nov. Ambe camerele suntu conchiamate pre 27 noemvre. Gard'a natiunale d'in Bãcãu s'a re'nfiintiatu.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu:

ALESANDRU ROMANU.